

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Quæst. II. An Deus sit substantia supernaturalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

supernaturalis, exigeret enim gratiam, & non esset supernaturalis ob rationes adlatas.

ADDO. Discurrendo de classe supernaturalium; sunt aliqua supernaturalia, quæ hic & nunc sunt supernaturalia, sed absolute possent alias haberi; & hæc sunt naturalia quoad entitatem. Deinde sunt aliqua supernaturalia, quorum similia possunt esse naturalia ordine excepto v. g. Amor Dei super omnia potest esse & naturalis & supernaturalis. Denique sunt aliqua supernaturalia quæ non tantum secundum ordinem, sed nec secundum speciem possunt similia haberi. Talis est visio Dei, unio Hypostatica &c. Quod autem possibilis sit classis talis Ratio est. Tum quia. Quamvis possint esse similes in aliquibus sensationes intellectionibus quoad perceptiones objectorum, dantur tamen tales attingentia intellectuales, quarum similes in specie, nunquam haberi possent & principiari a sensu; nam nunquam sentiri potest spiritus, intelligi potest. Ergo etiam dabuntur aliqua supernaturalia, quibus etiam quoad speciem, non possunt similia responderenaturalia. Tum quia. Entium supernaturalium conditio innotescit nobis ex S. Auctoritate, & quia cum dicitur, amor sicut oportet, est supernaturalis: bene inferitur nulli naturæ esse naturalem; ita quia sine addito, sine ly sicut oportet, visio Dei dicitur esse supernaturalis, Unio item hypostatica, sit ut semper sit supernaturalis. Quando ex dignitate objecti & Termini taxatur supernaturalitas, impossibile erit quodcumque versans circa illud objectum non esse supernaturale; nam idem manens idem, semper facit idem, & hoc ipso non ex objecto taxaretur supernaturalitas; quia autem ex Deo prout est in se, taxatur supernaturalitas visionis, hinc fit ut Deum prout est in se, nulla naturalis notitia attingere possit. Et sic semper est; Unio Hypostatica supernaturalis; quia semper manet eadem dignitas Dei alligandi substantialiter.

OBJICIT 2. Possibilis est creatura, cui sit connaturalis ratio miraculorum. Ergo etiam possibilis erit creatura supernaturalis.

RESPONDETUR. Neg. Conf. si procedat de miraculis quoad modum, quæ cum sint in entitate naturalia, possunt saltem nobilioris substantiæ vires non excedere, nullaque in hoc est implicancia, quæ affertur pro Conseq. Si autem Antec. procedat de miraculis quoad substantiam supernaturalibus, Negandum est.

OBJICIUNTUR 3. Paritates aliqua.

1. POTEST dari accidens supernaturalis. Ergo & substantia.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia accidens habet unde desumat suam supernaturalitatem: nempe ab excessu omnis substantiæ creatæ & creabilis, quas excedendo, non excedit seipsam: jam autem, non habet unde desumat suam supernaturalitatem, substantia supernaturalis.

2. PARITAS. Potest dari aliquid substantiale supernaturale. Ergo poterit dari & substantia supernaturalis.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia ratio supernaturalitatis inclusa in aliquo substantiali v. g. subsistentia supernaturali si datur, potest desumi ab eodem principio a quo desumitur ratio supernaturalis accidentium, nempe ab excessu supra omnem substantiam creatibilem, quin tamen illud substantiale excedat seipsum; non potest autem similis excessus ostendi in substantia supernaturali, a quonam desumatur.

3. PARITAS est ex Ripalda. Non implicat forma substantialis exigens naturam suam subiectum in quo agat, & non exigatur ab ipso, sicut est possibilis forma accidentalis exigens subiectum, cum tamen subiectum non exigat illam, hæc autem forma esset supernaturalis: non enim illam exigeret subiectum. Ergo non implicat substantia supernaturalis.

RESPONDETUR. Eo casu & non exigeret subiectum illam formatam ut supponitur, & exigeret: quia vel ordinaretur ad constituendum cum illa forma compositum substantiale, vel non ordinaretur: si non ordinaretur. Ergo non erit illa forma substantialis, quia hæc ordinatur ad compositum substantiale. Si autem ordinaretur, hoc ipso exigeretur: quia aliarum formarum exigentia saltem sub disjunctione, est prædicta ordinatio. Deinde illa forma & esset supernaturalis, ut supponitur, & non esset propter implicancias adlatas.

Q U Æ S T I O II.

An Deus sit substantia supernaturalis.

EST quæstio ferme de voce. Caterum Deum esse substantiam supernaturalem tenet uterque Suar. & plures alii ex RR. Negat Arriaga & Salaz. cum Aug. Lib. 12. de Civ. Dei & Damasc. epist. 4. cap. 10. Ut distinctius procedatur.

ASSERO 1. Respectu sui met ipsius Deus non potest dici substantia supernaturalis, seu sibi met ipsi supernaturalis.

RATIO 1. Implicat aliquid sibi met ipsi esse supernaturale: quia & esset sibi met ipsi supernaturale, ut supponitur, & non esset: quia nihil est supra seipsum: deberet autem supernaturale sibi met ipsi; esse supra seipsum: nam quacumque formalitate cogitabis, illud non esse supra seipsum, ostendes sibi met ipsi non esse supernaturale: quia debitum sui esse, sibi met ipsi non est superans.

RATIO 2. est a posteriori. Quia etiam, esse gratiam supernaturalem, non est illi supernaturale, sed naturale. Imò exigeret gratia aliunde supernaturalisari, si ipsa non esset sibi naturalis: quia sicut homini non est naturalis gratia, indi-

R. P.
THE MLC
ZIANOWS
Tom de
D. VI

get homo gratiâ supernaturali; ita & in præfenti.

RATIO 3. Respectu Dei visio quam de se habet, vel est illi supernaturalis; vel naturalis. Si supernaturalis. Ergo non exigit se videre, nec exigit esse Beatus. Si naturalis; nec esse Deum erit illi supernaturale: quia visio Dei est realiter Deus. Quando autem urgetur quod est respectu alius tale, etiam respectu sui est tale; id universaliter non est verum: quia aliâ usio deberet seipsam urere: tunc ergo tale aliquid est respectu sui, quale est respectu alius, quando non est radix prædicati ad aliud; hoc enim ipso cum sibi ipsi non sit aliud, fit ut sibi ipsi non sit hoc, quod est illi ad aliud.

ASSERO 2. Si nomine supernaturalis præcisè non aliud accipias, quàm esse indebitum omni substantiæ creatæ & creabili, vel esse excedens omnem substantiam creatam, vel creabilem; in isto sensu Dens est substantia supernaturalis.

RATIO. Quia esse illius est tale esse, ut sit superius omni creato esse.

ASSERO 3. Si nomine supernaturalis non tantum præcisè accipias, se excedens omnem creaturam, sed simul esse quod non implicat, & tamen non potest haberi nisi ab altioribus viribus, quàm sint vires naturæ, in isto sensu non potest dici Deus substantia supernaturalis.

RATIO. Quia tale esse sic conceptum, importat implicitè esse ab alio, hoc est, ab altioribus viribus: implicat autem Deum esse ab alio. Ex communi autem apprehensione supernaturale apprehendimus tanquam aliquid indebitum naturæ, completivum tamen illius ex ordinatione altioris principii, quod respectu substantiæ divinæ dici non potest.

ASSERO 4. Deum esse substantiam naturalem in causando.

RATIO. Quia dantur supernaturalia ut fides docet, sed hæc non sunt à substantiis creatis secundum se, aliâs hoc ipso essent naturalia. Ergo debent esse à Deo supernaturalium causa; adeoque à Deo supernaturali substantia in causando.

ASSERO 5. Præstat simpliciter Deum appellare substantiam naturalem, quàm supernaturalem.

RATIO. Quia Dei quàm perfectissimum debemus formare conceptum. Sed si dicamus Deum in essendo esse substantiam supernaturalem, non formabitur Dei perfectissimus conceptus; quod ipsum probatur. Si per naturam haberet aliquis quod titulo supernaturalitatis habendū aliâs esset, ille perfectior esset. Et sic perfectior esset homo, cui connaturalis esset gratia præ nobis, quibus est supernaturalis. Ergo etiam si dicamus Deum esse substantiam naturalem, magis proprium illius conceptum formabimus.

RESPONDEBIS 1. Retorquendo Argumentum: quod scilicet magis perfectus Dei

conceptus formabitur, dicendo, Deum esse substantiam supernaturalem: quia eo casu, & id haberet Deus quod haberet titulo substantiæ naturalis, & simul supernaturalitatem.

CONTRA. Quia insuper habere supernaturalitatem, minus est, si idem habeas naturaliter. Sicut majus esset naturaliter videre Deum, quàm habere supernaturalitatem videndi.

RESPONDEBIS 2. Argumentum verum esse non nisi de istis quæ supernaturalisantur per aliquid superadditum; & ita melius esset homini gratiam Dei habere naturaliter, quàm supernaturaliter. Cæterum quæ supernaturalisantur per identitatem, meliora sunt, quàm illa quæ sunt talia per identitatem naturalem.

CONTRA. Quamvis melius sit esse entitatem supernaturalem, quàm naturalem, si id non præstat entitas naturalis, quod præstat supernaturalis, non tamen si præstent utraq; etiam per identitatem. Unde si imaginemur contendere inter se qualitatem naturalem idem præstantem quod supernaturalis, cum qualitate supernaturali; bene diceret qualitas naturalis. Ego excello, quia id quod excessivum in te; mihi est debitum & natura. Et ita si comparentur etiam inter se amor naturalis Dei & supernaturalis præcisè in prædicato amoris, non superatur, sed in prædicato sicut oportet.

DICES 1. Ens supernaturale est istud, quod est radix esse excedentis omnem substantiam creabilem; sed Deitas est talis radix. Ergo.

RESPONDETUR. Hoc argumento probari non nisi Assert. 2. unde conceditur Totum; reflectendo autem ad Assert. 3. Dici potest quod implicitè illud esse excedentis importet rationem producti per vires excedentes. Et sicut si quis vellet probare possibile esse increatum hominem, quia homo quæ talis non dicit esse creaturæ, sed dicit animal rationale nihil probaret: quia implicitè dicit esse creaturæ. Sic etiam supernaturale implicitè dicit elevationem esse; non ex viribus naturæ, sed altioribus, quæ omnia repugnant Deo.

DICES 2. cum recent. Suar. Quando quærimus utrum possibile sit substantia supernaturalis, quærimus utrum possibile sit substantia ejusdem ordinis cum gratia; cui nimirum ipsa gratia sit connaturalis. Sed gratia est connaturalis Deo; imò constituit nos ejusdem naturæ cum illo. Ergo Deus est substantia supernaturalis.

RESPONDETUR. Imprimis Conc. Totum, quia probat hoc quod conceditur in Assert. 2. Deinde Distincta sunt hæc, substantia supernaturalis foret ejusdem ordinis cum gratia, & connaturalis illi esset gratia: quia Ubi v.g. Eucharisticum, est ejusdem ordinis cum gratia; neque tamen illi est connaturalis gratia. Unde negandum erit complexum Majoris. Minor etiam hoc sensu est vera: quia scilicet gratia est

effectus Dei connaturalis, idem autem solum inferetur, Deum esse ens supernaturale in causando.

INSTAT 1. Gratia nos facit participes naturæ divinæ; & tamen est gratia supernaturalis. Ergo apparet & naturam divinam esse supernaturalem.

RESPONDETUR. Licet gratia sit participatio supernaturalis nominativè, non est tamen participatio supernaturalis genitivè; potestque adhuc ipsa natura non esse, quæ participatur supernaturalis, ad eum modum, quo gratia est participatio creata Dei; & tamen Deus, non est quid creatum.

INSTAT 2. Gratia est ens supernaturale. Ergo & Deitas.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia pro Antecedenti sunt rationes, quæ non militant pro Conseq.

INST. 3. Idem Rec. Suar. Si possibilis foret substantia, naturâ suâ Beata & impeccabilis, foret supernaturalis, Deus autem est seipso Beatus & impeccabilis.

RESPONDETUR. Concedendo secundum assertum 2dum, hoc sensu Deum esse substantiam supernaturalem. Absolutè autem non tenet paritas: quia in illa creatura salvaretur esse habitum ab altioribus Dei viribus, quod implicite importat supernaturale; hoc autem nullo modo competere Deo; & tamen supernaturale secundum assertum tertium, dicit implicite esse habitum ab altioribus viribus; ex eo autem, quia Deus est Auctor gratiæ, solum sequitur eum esse supernaturale in causando, & cum etiam sit Auctor naturæ, habebit substantiam naturalem. Universaliter autem Deus, qui est causa æquivoca creaturarum, non debet in sua entitate sequi conditionem operum extrinsecorum.

DICES 3. cum eodem. Supernaturalitas tam secundum conceptum absolutum, quam respectivum, est perfectio simpliciter simplex, hoc est melior ipsa quam non ipsa. Ergo debet reperiri in Deo.

RESPONDETUR. Esse supernaturale secundum id, quod dicit explicite, non importat imperfectionem. Unde secundum assert. 2. competit Deo; sed secundum id quod dicit implicite, importat imperfectionem, ut dictum assert. 3.

QUÆSTIO III.

De specificatione Entis supernaturalis.

Sicut omne Ens, ita & supernaturale desumit suam specificationem ab ipsa met sua entitate: entia autem respectiva, ex ordine intrinseco ad extrinseca, qui etiam ordo competit supernaturalibus, adeoque & specificatio; redit tamen quæstio de specificatione actuum supernatura-

lium sub his terminis. An circa objectum supernaturale, possit esse actus naturalis, & circa naturale supernaturalis.

DIFFICULTAS I.

An de Objecto supernaturali possit esse actus naturalis.

DICENDUM 1. *Circa Objectum supernaturale, potest dari actus naturalis.*

PROBATUR 1. Actus Arriani quo negat Trinitatem, vel est naturalis, vel supernaturalis. Si supernaturalis. Ergo ex gratia per Christum, estque fructus passionis, quod dicere absurdum est. Si autem est naturalis. Ergo circa objectum supernaturale: quale objectum, est Trinitas, utpote à nullo intellectu creato investigabilis, potest esse actus naturalis.

PROBATUR 2. Nihil magis est supernaturale quam ipsa supernaturalitas, circa quam potest esse actus naturalis; ut si quis eam negat, vel metaphysicus dividat ens in naturale & supernaturale.

PROBATUR 3. Argumento negativo; quia id non implicat contradictionem.

DICENDUM 2. *Circa objectum supernaturale etiam ex motivo supernaturali potest procedere actus naturalis.* Est Conclusio, quam plures docent apud Ovied. de Anima. Contr. 15. p. 4. n. 19. & apud Rec. Suar. Tr. 4. d. 6. s. 1. §. 2. cum Scoto, Gabriele, Mol. Herize, Gran. Koning. Salaz. docet & Ripalda d. 45. n. 21. contra Valq. Ruiz, Arrub. Tann. Fasl. & alios. Lugo mediam viam de fide d. 9. s. 1. init, dicens possibile id quidem esse, defacto tamen probabilius oppositum fieri.

PROBATUR 1. Conclusio. Argumento Negativo; quia id non implicat contradict. conversiq; ex Hæreticis fideles fatentur v.g. Mysticis unitatis divinæ, se assensus fuisse propter veritatem per Evangelium manifestatam; licet v.g. non crediderint purgatorium; quæro an id crediderint fide supernaturali; an naturali? Si supernaturali. Ergo datur fides supernaturalis infidelibus; si naturali. Ergo ex motivo supernaturali, quia fidei, posuerunt actum naturalem.

PROBATUR 2. Tum quia. Si circa objectum supernaturale idq; ex motivo supernaturali non posset dari actus naturalis, sed nonnulli supernaturalis. Ergo sciret aliquis se esse in gratia Dei: quia novit per fidem cum amore supernaturali Dei, non stare peccatum; & ex altera parte experitur se amare Deum ex motivo solius illius bonitatis, quod est motivum supernaturalis amoris. Tum quia, potest demonstrari Deum esse summe bonum. Hanc demonstrationem cur non posset sequi Amor etiam naturalis proportionatus etiam illi notitiæ naturali? Tum quia. idem motivum formale potest in uno fundare assensum scientiæ, in alio probabilem.